

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ СЕНАТА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ГОДИНА I

БЕОГРАД, 1932 ГОД.

БРОЈ 37

XXXIII РЕДОВНИ САСТАНАК СЕНАТА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ДРЖАН 6 АВГУСТА 1932 ГОДИНЕ У БЕОГРАДУ

Претседавао:

Претседник
ДР. АНТЕ ПАВЕЛИЋ

Секретар:
ДР. ВАСО ГЛУШАЦ

Присутни су г. г. Министри:

Претседник Министарског савета др. Милан Сршкић, Министар без портфеља др. Хамдија Карамехмедовић, Министар правде др. Илија Шуменковић, Министар физичког васпитања народа

др. Драган Краљевић, Министар грађевина др. Стјепан Сркул, Министар иностраних послова Бољуб Јевтић.

— Почетак у 11.10 часова. —

Садржај:

1) Читање и усвојење записника XXXII редовног састанка;

2) Читање Указа Њ. В. Краља о уважењу оставке Краљевске Владе под претседништвом др. Војислава Маринковића и о постављењу нове Краљевске Владе под претседништвом др. Милана Сршкића;

3) Кошторативни говор г. Претседника Сената поводом смрти сенатора др. Владе Андрића и читање изјаве саучешћа г. Министра физичког васпитања народа;

4) Читање Указа Њ. В. Краља о постављењу за бана Зетске бановине др. Алексе Станишића, сенатора;

5) Саопштење молби за боловање г. г. сенатора др. Б. Шуперине, др. Г. Грасла и др. Миће Мићића;

6) Саопштење извештаја г. Министра иностраних послова о санкционисању Закона о споразуму о клирингу између Краљевине Југославије и Републике Аустрије, Закона о споразуму о клирингу између наше Краљевине и Швајцарске Конфедерације и Закона о конвенцијама и споразумима закљученим и потписаним у Београду 14. XII. 1931 год. између наше Краљевине и Краљевине Румуније;

7) Саопштење о подношењу интерпелације сенатора г. Милоја Ж. Јовановића на г. Министра просвете, због повреда Закона о средњим школама приликом полагања приватних испита г. Светозара Пешића, шефа Кабинета бана Дринске бановине;

8) Саопштење и упућење Имунитетском одбору захтева г. Министра правде о издавању суду сенатора г. Милутина Драговића, због дела из § 334 и из § 319 у вези са § 241 крив. закона;

9) Молбе, жалбе и резолуције из народа;

10) Читање и усвојење извештаја Верификационог одбора о доласку за сенатора г. Јована Нешковича, адвоката из Косовске Митровице, на место г. др. Алексе Станишића;

11) **Дневни ред.** — Утврђивање дневног реда за наредну седницу, и то: 1) Избор три члана и два заменика Финансиског одбора; 2) Избор једног члана и једног заменика Верификационог одбора; 3) Избор једног заменика Имунитетског одбора.

Говорници: Претседник Сената др. Анте Павелић.

Претседник др. Анте Павелић: Отварам 33 редовни састанак Сената Краљевине Југославије. Молим г. секретара да изволи прочитати записник прошле седнице.

Секретар др. Васо Глушац чита записник XXXII редовног састанка.

Претседник др. Анте Павелић: Имаде ли ко што да примети овако састављеном записнику? (Нема). Примедаба нема, записник се оверовљује: — Од Претседништва Министарског савета примио сам следећи Указ:

МИ

АЛЕКСАНДАР I

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ И ВОЉИ НАРОДНОГ
КРАЉ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Уважавајући оставку коју су Нам поднели:

Претседник Нашег Министарског савета, Наш Министар иностраних послова Др. Маринковић Војислав;

Наш Министар трговине и индустрије Др. Крамер Алберт;

Наш Министар социјалне политике и народног здравља Пуцељ Иван;

Наш Министар унутрашњих послова Др. Сршкић Милан;

Наш Министар просвете Др. Којић Драгутин;

Наш Министар правде Максимовић Божидар;

Наш Министар саобраћаја Радивојевић Лазар;

Наш Министар пољопривреде Деметровић Јурај;

Наш Министар војске и морнарице, армиски ђенерал Стојановић Ж. Драгомир;

Наш Министар финансија Др. Ђорђевић Милорад;

Наш Министар физичког васпитања народа Др. Краљевић Драган;

Наш Министар грађевина Др. Сркуљ Стјепан и

Наш Министар шума и рудника Погачник Виктор — разрешавамо их од дужности и стављамо на расположење, а

ПОСТАВЉАМО:

За Претседника Нашег Министарског савета Др. Сршкића Милана, Министра на расположењу и народног посланика;

За нашег Министра без портфеља Др. Крамера Алберта, Министра на расположењу и народног посланика;

За нашег Министра социјалне политике и народног здравља Пуцеља Ивана, Министра на расположењу и народног посланика;

За Нашег Министра без портфеља Др. Карамехмедовића Хамдију сенатора и бившег Министра;

За Нашег Министра просвете Др. Којића Драгутина, Министра на расположењу и народног посланика;

За Нашег Министра правде Др. Шуменковића Илију, Сталног делегата код Друштва народа у пензији и народног посланика;

За Нашег Министра без портфеља Максимовића Божидара, Министра на расположењу и народног посланика;

За Нашег Министра саобраћаја Радивојевића Лазара, Министра на расположењу и народног посланика;

За Нашег Министра пољопривреде Деметровића Јураја, Министра на расположењу и народног посланика;

За Нашег Министра војске и морнарице, армиског ђенерала Стојановића Ж. Драгомира, Министра на расположењу;

За нашег Министра финансија Др. Ђорђевића Милорада, Министра на расположењу;

За Нашег Министра физичког васпитања народа Др. Краљевића Драгана, Министра на расположењу и народног посланика;

За Нашег Министра грађевина Др. Сркуља Стјепана, Министра на расположењу;

За Нашег Министра шума и рудника Погачника Виктора, Министра на расположењу и народног посланика;

За Нашег Министра иностраних послова Јевтића Богољуба, Нашег Министра Двора;

За Нашег Министра унутрашњих послова Лазића Живојина, Бана Вардарске бановине и

За Нашег Министра трговине и индустрије Мохорића Ивана, народног посланика.

Претседник Нашег Министарског савета нека изврши овај Указ.

2 јула 1932 године,

у Београду

АЛЕКСАНДАР, с. р.

Претседник Министарског савета,

Др. М. Сршкић, с. р.

(Сва господа сенатори саслушали су стојећи читање Указа и пропратили бурним узвицима: Живео Краљ!)

Господо сенатори, примио сам из Ужица од среског начелника службени допис којим ми се саопштава смрт нашег друга Др. Владе Андрића. Изненађен овом тужном вести, по готову јер је дошла у часу када се је спремао на вршење дужности, на путу у Сенат, молим Сенат да, као што је већ показао устајањем, кликне покојнику: Слава му! (Сва г. г. сенатори кличу: Слава му!)

Др. Влада Андрић, до кратко време што је Сенат опстојао, показао је све оне лепе квалитете које је понео као национални омладинац из Сарајева и из гимназије у златни Праг, где се очеличио у своме национализму, и пуи идеализма, пуи одушевљења, он у својој широкогрудости обухватао је целу нашу нацију. Он је био један од најјачих пионира југословенске идеологије.

И зато, као национални радник који је сву своју пожртвованост показао у време рата, када је стајао на обрани свих оних наших прогоњених патника за време велеиздајничког процеса у Бања Луци, када је сву своју умну способност улагао на обрану против туђинштине, — није чудо да је нашао за свој рад пажњу и у нашој националној држави, као слободан човек слободног звања, као адвокат у Сарајеву, да је био на леђима народа унесен у Народно Претставништво. И оне

лепе квалитете којима се је одликовао дигле су га и на највише политичко место, на министарско место, као Министра аграрне реформе.

Није прошло дуго да је након тога, последице пар година свога исцрпнога рада у корист народа, дошао и у наш Сенат. И одмах се опазило да у свима тешким питањима наш покојник броји међу најјаче главе нашег Сената; да је он био и пун љубави и концилијантности и пун разумевања за сва витална питања, за сва питања од интереса и прогреса. Ја мислим да ми сви који га нисмо изближе познавали, него истом овде у Сенату, а међу те спадам и ја, да смо га управо за-

волели. Морам истакнути да је она генерација, која се одњихала у Прагу, на врелу здравог национализма, пренела и у живот оне реалне погледе којима се у свом доцнијем јавном раду водила у интересу наше нације. Зато слава нашем неуморном раднику и великом пиониру нашег национализма др. Влади Андрићу! (Сва господа сенатори, који су стојећи саслушали говор Г. Претседника, одазвали су се узвиком: Слава му!)

Господе сенатори, дозволите да Вам саопштим да сам тим поводом примио од г. Министра за физичко васпитање др. Краљевића следећу сажалницу:

КРАЉЕВИНА ЈУГОСЛАВИЈА

МИНИСТАР

ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА НАРОДА

Београд, 6 августа 1932

Господине Претседниче,

Дубоко дирнут тужном вешћу о изненадној смрти једног од најистакнутијих чланова Сената, Господина др. Владе Андрића, ја Вас молим, Господине Претседниче, да изволите примити уверење о мом искреном саучешћу, те да будете и пред Сенатом, кому имате част бити на челу, ту-

мачем мојих искрених осећања.

Вечнаја памјат др. Влади Андрићу!

Ја Вас молим, Господине Претседниче, да и овом приликом изволите примити уверење о мом одличном поштовању.

Министар

Физичког васпитања народа,

Др. Краљевић, с. р.

Господину

Дру Анте Павелићу
ПРЕТСЕДНИКУ СЕНАТА

Београд

Од Претседништва Владе примио сам следећи Указ:

МИ

АЛЕКСАНДАР I

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ И ВОЉИ НАРОДНОЈ
КРАЉ ЈУГОСЛАВИЈЕ

На предлог Претседника Нашег Министарског савета, а на основу чл. 86 Устава

ПОСТАВЉАМО:

За бана Зетске бановине др. Станишића Алексу, сенатора и бившег Министра из Београда; и
За бана Приморске бановине др. Јабланивића Јосифа, врховног инспектора при Претседништву Министарског савета.

Претседник Нашег Министарског савета нека изврши овај Указ.

3 јула 1932 године

Београд

АЛЕКСАНДАР, с. р.

Претседник Министарског савета,

Др. М. Сршкић, с. р.

(Сва господа сенатори саслушали су стојећи читање Указа и пропратили бурним узвицима: Живео Краљ!)

Пошто је овим актом г. Станишић престао бити сенатор, то ће се овај Указ упутити Верификационом одбору да поднесе Сенату извештај о доласку нареднога са листе на којој је г. Станишић биран за сенатора. — Молим г. сенатора Глушца да изволи прочитати молбе за боловање.

Секретар др. Васо Глушац чита молбе за боловање: сенатора др. Бењамина Шуперине за 6 недеља боловања, почев од 18 јула ове год.; др. Георга Грасла за одобрење боловања до 10 септембра ове год.; др. Миће Мићића за 6 недеља боловања.

Претседник др. Анте Павелић: Одобрава ли Сенат тражена боловања? (Одобрава). — Пошто Сенат одобрава тражена боловања, оглашужем да су тражена боловања одобрена сенаторима г. г. Шуперини, Граслу и Мићићу. — Изволите чути извештаје госпoде Министара о санкционисању Закона.

Секретар др. Васо Глушац саопштава: г. Министар иностраних послова извештава да је Њ.

В. Краљ благоизволео потврдити 1 јула ове године Закон о споразуму о клирингу између Краљевине Југославије и Републике Аустрије и Закон о споразуму о клирингу између наше Краљевине и Швајцарске Конфедерације, а 9 јула о. г. благоизволео је потврдити Закон о конвенцијама и споразумима закљученим и потписаним у Београду 14 децембра 1931 године између наше Краљевине и Краљевине Румуније.

Претседник др. **Анте Павелић**: Санкционисање поменутих закона прима се на знање. — Изволите чути саопштење интерпелацији сенатора г. Ж. Јовановића на г. Министра просвете.

Секретар др. **Васо Глушац** саопштава: Сенатор г. **Милоје Ж. Јовановић** упућује интерпелацију на г. Министра просвете, због повреда закона о средњим школама приликом полагања приватних испита г. Светозара Пешића, шефа кабинета бана Дринске бановине.

Претседник др. **Анте Павелић**: Ова је интерпелација упућена надлежном Министру просвете на поступак по Закону о пословном реду у Сенату. — Изволите чути захтеве г. Министра правде за издавање сенатора Суду.

Секретар др. **Васо Глушац** саопштава:

Г. Министар правде тражи да се изда суду сенатор г. Милутин Драговић због дела из § 334 Крив. закона.

Г. Министар правде тражи да се изда суду г. Милутин Драговић, сенатор, због дела из § 319 у вези са § 241 Крив. закона.

Претседник др. **Анте Павелић**: Оба ова захтева г. Министра правде упутиће се Имунитетном одбору на даљи надлежни поступак.

Изволите чути молбе, жалбе и резолуције из народа.

Секретар др. **Васо Глушац** саопштава молбе, жалбе и резолуције: Савеза гостионичара и хотелијера из Сарајева; Данила Лазовића и друг. из Мијатоваца; Стипе Келава и Матринис Пашка из Шибеника; Општине Слуњ; Јурића Луке жандармеријског наредника у пензији; Милана Беговића; Јеле Галић, удове из Љубушког; Потпорног друштва војних пензионера из Загреба; Угринић Зоре и сестре; Римана Армина, бив. творничког равнатеља из Загреба; Др. Бранка Милића, лекара из Нинчићева; начелника општине у Бијелини; „Просвете“, српског просветног и културног друштва у Сарајеву; Гаврила Церовића, сенатора; Јеле Стаменковић; Савеза умировљених подчиновника из Сиња; Војислава Мишића, земљорадника; Удружења држ. пензионера из Тузле; доктора Луке Вероне; Косте Манојловића, рибара из Доњег Милановца; Богдана Ковачевића, чиновника Мин. саобраћаја; Удружења хотелиера Горњег Јадрана; Удружења пољопривредника Дунавске бановине; Деканата Медицинског факултета Универзитета у Загребу; Савеза ратних добровољаца; Задруге гостионичарских обртника у Новом Месту и Удружења гостионичара из Кршког и других удружења.

Претседник др. **Анте Павелић**: Све саопштене молбе, жалбе и резолуције упутиће се надлежном Одбору за молбе и жалбе.

— Седница је закључена у 11.35 часова. —

Молим г. секретара да изволи прочитати извештај Верификационог одбора који је поднет Сенату.

Секретар др. **Васо Глушац** чита:

Београд, 6 августа 1932 г.

Сенату Краљевине Југославије

Београд

Верификациони одбор примно је преко Претседништва Сената Краљевине Југославије актом бр. 3083 од 5 јула о. г. Указ Његовог Величанства Краља од 3 јула 1932 год., послат му актом Претседништва Министарског савета под Пов. бр. 231 од 4 јула о. г., којим се за бана Зетске бановине поставља г. др. Алекса Станишић, сенатор и бивши Министар.

Пошто је г. др. Алекса Станишић овим постављењем за бана Зетске бановине престао бити сенатор, како то одређује § 10 Закона о избору сенатора, то је Верификациони одбор, по проучењу поменутог Указа, као и свих изборних аката за избор сенатора Зетске бановине, утврдио да са листе г. Марка Радуловића, бив. Претседника Министарског савета и Претседника Великог суда у подгорици у пензији, на којој је др. Алекса Станишић био изабран, треба позвати за сенатора следећег кандидата г. Нешковића Јована, адвоката из Косовске Митровице.

Према напред изложеном, а на основу § 39 Закона о избору сенатора, Верификационом одбору је част предложити Сенату, да на место г. др. Алексе Станишића изволи позвати за сенатора г. Нешковића Јована, адвоката из Косовске Митровице.

Потпретседник
Верификационог одбора,

К. Л. Тимотијевић, с. р.

Секретар,

Јован Алтипармаковић, с. р.

Претседник др. **Анте Павелић**: Прима ли Сенат овај извештај Верификационог одбора? (Прима). Пошто Сенат прима, оглашујем да за сенатора долази г. Јован Нешковић, адвокат из Косовске Митровице, кога ћу најхитније позвати још данас да дође у Београд, ради вршења сенаторске дужности.

После ових саопштења, прелазимо на дневни ред. На дневном реду је утврђивање дневног реда. Ако је Сенат споразуман, слободан сам предложити за дневни ред за следећу седницу, која ће се одржати у понедељак, 8 августа, у 17 часова:

- 1) Избор три члана и два заменика Финансијског одбора;
- 2) Избор једног члана и једног заменика Верификационог одбора;
- 3) Избор једног заменика Имунитетског одбора.

Прима ли Сенат овако предложени дневни ред? (Прима). Пошто Сенат прима овако предложени дневни ред, тиме је ова седница закључена.

Наредна седница ће се одржати у понедељак, 8 августа, у 17 часова.